

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.7.16.
COM(2020) 320 final

2020/0141 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**a Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programjának elfogadásáról és az e
programra vonatkozó többéves technikai iránymutatásokról szóló 2008/376/EK
határozat módosításáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

E javaslat célja a 2008/376/EK tanácsi határozat¹ módosítása „a Közösség tudományos, technológiai és politikai céljaival” való összehangolása érdekében, a 2008/376/EK tanácsi határozat 2. cikkének megfelelően. Részletesebben, e javaslat célja a Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programja (a továbbiakban: RFCS kutatási program) szén- és acélkutatási célkitűzéseinek felülvizsgálata. A javaslat figyelembe vette a Szén- és Acélipari Kutatási Alap ellenőrzési és értékelési jelentésében (2011–2017)² foglalt ajánlásokat, valamint a szén- és acélipari tanácsadó csoportok³ és a szén- és acélipari bizottságban képviselt tagállamok⁴ tanácsait.

A Bizottság javaslatának célja, hogy összhangba hozza az RFCS kutatási programot a Párizsi Megállapodással⁵, a Bizottság európai zöld megállapodásával⁶, a fenntartható európai beruházási tervről szóló közleményekkel⁷, a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervvel⁸ és a Bizottság új európai iparstratégiájával⁹.

A javaslat céljai a következők:

- A szénkutatási célkitűzések aktualizálása a Bizottság éghajlat-politikai, energetikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel összhangban. Célja továbbá, hogy 2050-ig megvalósítsa a klímasegítségnyújtást, valamint az európai zöld megállapodásról szóló közleményben foglalt, a károkozás elkerülésére vonatkozó elvet.
- A méltányos és igazságos átállás támogatása a széntermelő régiókban, a méltányos átállást támogató mechanizmus elveivel összhangban.
- Az acélkutatási célkitűzéseinek felülvizsgálata a közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási technológiák, alkalmazások és felhasználás előtérbe helyezése érdekében.
- Annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az RFCS kutatási program egy részét közös programozású európai partnerségeken keresztül hajtsák végre.

¹ A Tanács 2008/376/EK határozata (2008. április 29.) a Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programjának elfogadásáról és az e programra vonatkozó többéves technikai iránymutatásokról (HL L 130., 2008.5.20., 7. o.).

² A következő címen érhető el: https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en

³ A szénipari tanácsadó csoport és az acélipari tanácsadó csoport 2019. december 3-án és 4-én nyújtotta be észrevételeit. Az információk megtalálhatók a bizottsági szakértői csoportok nyilvántartásában: <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupMeeting&meetingId=18626>

⁴ A szén- és acélipari bizottság 2019. december 19-én jóváhagyta a javasolt megközelítést.

⁵ Többoldalú szerződés, XXVII. fejezet („Környezetvédelem”), 7.d. Párizsi Megállapodás. 2016. november 4-én lépett hatályba.

⁶ Az Európai Bizottság közleménye: „Az európai zöld megállapodás”, Brüsszel, 2019. december 11., COM(2019) 640.

⁷ Az Európai Bizottság közleménye: „A Fenntartható Európa beruházási terv. Az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv”, Brüsszel, 2020. január 14., COM(2020) 21.

⁸ Az Európai Bizottság közleménye: „A körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv”, Brüsszel, 2020. március 11., COM(2020) 98.

⁹ Az Európai Bizottság közleménye: „Új európai iparstratégia”, Brüsszel, 2020. március 10., COM(2020) 102.

- A kutatási keretprogram szakértőire vonatkozó külön rendszer felváltása a költségvetési rendeletben meghatározott, a javadalmazott külső szakértőkre vonatkozó általános szabályokkal¹⁰.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat az RFCS kutatási programot felülvizsgáló jogalkotási csomag része. Nevezetesen az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló (37. sz.) jegyzőkönyv¹¹ végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról szóló 2003/76/EK tanácsi határozat¹² és a felszámolás alatt álló ESZAK, valamint a felszámolást követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások megállapításáról szóló 2003/77/EK¹³ tanácsi határozat módosítására irányuló bizottsági javaslatokhoz kapcsolódik. A 2003/77/EK tanácsi határozatnak a Költségvetési Főigazgatóság felelősségi körébe tartozó felülvizsgálata összhangban van az Európai Számvevőszéknek az ESZAK felszámolásáról szóló 2019. évi áttekintésével is¹⁴.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

2019. december 11-én az Európai Bizottság elfogadta az „Európai zöld megállapodás”¹⁵ című közleményt, amely meghatározza annak kereteit, hogy az EU-t sikerüljön 2050-re az első klímasemleges kontinenssé átalakítani. Az európai zöld megállapodás az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos kihívásokkal foglalkozik, miközben az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendje és a fenntartható fejlődési célok¹⁶ keretében modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaságot alakít ki.

Az európai zöld megállapodásról szóló közlemény hangsúlyozza, hogy a Bizottság „támogatni fogja az áttörést hozó tiszta acéltechnológiákat, hogy 2030-ig megvalósuljon a karbonsemleges acélgyártás, és meg fogja vizsgálni, hogy a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség forrásainak egy része felhasználható-e erre a célra. Tágabb értelemben az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének innovációs alapja is segíteni fogja az ilyen nagyléptékű innovatív projektek megvalósítását.”¹⁷

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

¹¹ Jegyzőkönyv az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról, HL C 115., 2008.5.9., 327–328. o.

¹² A Tanács 2003/76/EK határozata (2003. február 1.) az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról, HL L 29., 2003.2.5. A 2018. április 16-i (EU) 2018/599 tanácsi határozattal módosítva.

¹³ A Tanács 2003/77/EK határozata (2003. február 1.) a felszámolás alatt álló ESZAK, valamint a felszámolást követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások megállapításáról, HL L 29., 2003.2.5., 25. o. A 2008/750/EK tanácsi határozattal módosítva.

¹⁴ Európai Számvevőszék, „10/2019. sz. áttekintés: Az Európai Szén- és Acélközösség: a felszámolás a tervek szerint történik, de a kutatásfinanszírozás már nem fenntartható”, 2019. A következő címen érhető el: https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/rw19_10/rw_ecsc_hu.pdf

¹⁵ COM(2019) 640.

¹⁶ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

¹⁷ COM(2019) 640, 8. és 9. o.

Ezenkívül az „A Fenntartható Európa beruházási terv. Az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv” című, 2020. január 14-én benyújtott közleményben a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy „javasolni fogja a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló rendeletek felülvizsgálatát annak érdekében, hogy használni lehessen az Európai Szén- és Acélközösség felszámolás alatt álló eszközeinek egy részét. Ez elő fogja segíteni, hogy a kutatási programok¹⁸ továbbra is legalább évi 40 millió EUR finanszírozásban részesülhessenek, valamint lehetővé teszi majd az acél tiszta előállítása terén áttörést jelentő, nagy kutatási és innovációs projektek finanszírozását. A méltányos átállási mechanizmus elveivel összhangban a szénipari kutatási tevékenységek az átalakulóban lévő régiókra összpontosítanak majd.”¹⁹

Ez a javaslat összhangban van a „Tiszta bolygót mindenkinek” című 2018. évi közleménnyel²⁰ is, amely a Párizsi Megállapodással összhangban meghatározza az Európai Bizottság klímasemleges gazdaságra vonatkozó hosszú távú stratégiai jövőképét. Ez a közlemény kilátásba helyezte, hogy a Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség eszközei hogyan támogathatnák az alacsony szén-dioxid-kibocsátású acélgyártás területén áttörést jelentő technológiákat. A Bizottság 2020. március 4-én elfogadta az európai klímarendeletre vonatkozó javaslatot, amely jogilag kötelező erejű célkitűzést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az EU 2050-re elérje a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást²¹.

Ez a felülvizsgálat figyelembe veszi azt is, hogy ösztönözni kell a kutatásba, az innovációba és a versenyképesebb és fenntarthatóbb ipart szolgáló megoldásokat kifejlesztő új technológiákba történő magán- és állami beruházásokat, amint azt az „Acélipar: A fenntartható foglalkoztatás és növekedés megőrzése Európában” című, 2016-os bizottsági közlemény is hangsúlyozta²².

A fenti szakpolitikai fejleményekre tekintettel össze kell hangolni az RFCS kutatási program célkitűzéseit és többéves technikai iránymutatásait a fenti szakpolitikai fejleményekkel és különösen az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A jogalap a Szerződésekhez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló (37.) jegyzőkönyv 2. cikkének második bekezdése.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Az RFCS kutatási program javasolt módosításai csak uniós szinten, a jogalap felülvizsgálata révén valósíthatók meg.

¹⁸ Tiszteletben tartva az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló (37. sz.) jegyzőkönyvet. HL C 115., 2008.5.9., 327–328. o.

¹⁹ COM(2020) 21, 18. o.

²⁰ Az Európai Bizottság közleménye: „Tiszta bolygót mindenkinek. Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról”, COM(2018) 773.

²¹ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet (az európai klímarendelet) módosításáról

²² Az Európai Bizottság közleménye: „Acélipar: A fenntartható foglalkoztatás és növekedés megőrzése Európában”, COM(2016) 155.

- **Arányosság**

A javaslat a Szerződésekhez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapítása érdekében szükséges.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Tekintettel a 37. jegyzőkönyv 2. cikkének második bekezdésére, a 2008/376/EK tanácsi határozatot a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően minősített többséggel módosíthatja.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A javaslat annak a hétéves jelentésnek az eredményein alapul, amely egy képzett szakértőkből álló testület segítségével elvégzi az RFCS kutatási program nyomon követését, beleértve a várható előnyök értékelését is²³. A legutóbbi hétéves jelentést 2020. február 5-én tették közzé²⁴. A szakértők elemezték az RFCS kutatási program működését, értékelték a technológiai fejlődést és a program várható előnyeit az ágazat és a társadalom számára, és a program javítására vonatkozóan ajánlásokat fogalmaztak meg, a jogalap felülvizsgálatára is kiterjedően.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Szén- és Acélipari Kutatási Alap érdekelt felei részt vettek több ad hoc ülésen, a tanácsadó csoport egyes ülésein (szénipari tanácsadó csoport – CAG, acélipari tanácsadó csoport – SAG), valamint a COSCO ülésein (amely a Horizont 2020 programbizottságának felel meg).

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Szén- és Acélipari Kutatási Alap jelenlegi ellenőrzési és értékelési jelentésének előzetes eredményeit az Európai Bizottság által 2019. március 28-án tartott, „Steel and Coal: A New Perspective. European Research and Innovation in Action” (Acél- és szénipar: Egy új perspektíva. Európa kutatási és innovációs tevékenysége) című szemináriumon ismertették, amelyen több mint 100 érdekelt fél jelent meg²⁵.

- **Hatásvizsgálat**

A javasolt felülvizsgálathoz nincs szükség hatásvizsgálatra.

²³ Az ellenőrzési és értékelési jelentést a 2017. május 29-i 2017/955/EK tanácsi határozattal módosított, a Hivatalos Lapban 2008. május 20-án közzétett 2008/376/EK tanácsi határozat (HL L 130/7.) rendelkezései írják elő. Ennek a szakértői csoportnak a létrehozását a Bizottság 2018. május 30-i végrehajtási határozata irányozza elő (C(2018) 3245).

²⁴ A következő címen érhető el: https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en

²⁵ Európai Bizottság, Kutatási és Innovációs Főigazgatóság, „Steel and Coal: European Research and Innovation in Action” (Acél- és szénipar: Európa kutatási és innovációs tevékenysége), 2019. Online elérhető a következő címen: <https://publications.europa.eu/s/mmQ7>

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat a Szén- és Acélipari Kutatási Alap hétéves ellenőrzési és értékelési jelentésének eredményein alapul, amely az RFCS kutatási program rendszeres felülvizsgálatát irányozza elő, beleértve a várható előnyök értékelését is.

- **Alapjogok**

A javaslat összhangban van az alapjogok védelmével.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nem hoz létre olyan új kötelezettségeket, amelyek a jelenlegi többéves pénzügyi keretben az általános költségvetést terhelnék.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az RFCS kutatási program végrehajtásának ellenőrzésére és értékelésére 2027-ben kerül sor.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A felülvizsgálat a 2008/376/EK tanácsi határozat II. fejezetének 1., 3. és 4. szakaszában (2. és 4–10. cikk) foglalt rendelkezéseket érinti. A felülvizsgálat a 28., 39. és 41. cikk naprakésszé tételét is javasolja. Végezetül javasoljuk, hogy a III. fejezet 2. szakaszában meghatározott támogatható tevékenységek közé illesszenek be egy új 17a. cikket.

A felülvizsgálat célja:

- a szénipari kutatási célkitűzések aktualizálása (4., 5., 6. és 7. cikk) az európai zöld megállapodással és a méltányos átmenetet támogató mechanizmussal összhangban;
- az acélipari kutatási célkitűzések aktualizálása (8., 9., 10. és 10a. cikk) az európai zöld megállapodással és a fenntartható európai beruházási tervvel összhangban;
- az RFCS kutatási program támogatható tevékenységei közé egy új 17a. cikk beillesztése annak érdekében, hogy a finanszírozható tevékenységek között szerepeljenek a közös programozású európai partnerségek keretében végzett kutatási tevékenységek. Az ilyen partnerségek különösen támogathatnák az acélipari kutatást azáltal, hogy 2030-ig közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási folyamatokat alakítanak ki, és ipari szinten bővítik az ezekkel a technológiákkal kapcsolatos demonstrációs tevékenységeket;
- a bizottság általi jóváhagyásra való hivatkozás hatályon kívül helyezése (28. és 41. cikk), amelyre abban az esetben kerül sor, ha az RFCS kutatási program szerinti uniós hozzájárulás becsült összege eléri vagy meghaladja a 0,6 millió EUR-t;
- a kutatási keretprogram szakértőire vonatkozó külön szabályozás helyett a költségvetési rendeletben a javadalmazott külső szakértőkre vonatkozóan meghatározott általános szabályok alkalmazása;

- az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. és 291. cikkének alkalmazására vonatkozó nem kötelező erejű kritériumokról szóló, 2019. június 18-i intézményközi megállapodásban²⁶ meghatározott jogalkotási aktusokban adott felhatalmazásokra alkalmazandó elvek értelemszerű alkalmazása érdekében a II. fejezet 3. és 4. szakaszának végrehajtási intézkedések révén történő módosításának lehetőségére való hivatkozás (41. cikk) hatályon kívül helyezése.

²⁶ Nem kötelező erejű kritériumok az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. és 291. cikkének alkalmazásához – 2019. június 18. (HL C 223., 2019.7.3., 1. o.).

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programjának elfogadásáról és az e programra vonatkozó többéves technikai iránymutatásokról szóló 2008/376/EK határozat módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyvre és különösen annak 2. cikke második bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére²⁷,

mivel:

- (1) Az Unió 2016. október 5-én ratifikálta a Párizsi Megállapodást²⁸. Ez a nemzetközi megállapodás felkéri az azt ratifikáló feleket, hogy erősítsék meg az éghajlatváltozás jelentette fenyegetésre adott globális választ, amely jóval 2 °C alatt tartja a globális hőmérséklet-emelkedést.
- (2) A Párizsi Megállapodással összhangban az Európai Bizottság 2019. december 11-én közzétette „Az európai zöld megállapodás” című közleményét, amelyben kötelezettséget vállalt „az éghajlat- és környezetvédelmi kihívások kezelése” iránt, valamint aziránt, hogy „az EU-t olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő”²⁹. Az európai zöld megállapodásról szóló közlemény, amely egy új növekedési stratégiát határoz meg, kimondja, hogy támogatni kell az áttörést hozó tiszta acéltechnológiákat, hogy 2030-ig megvalósuljon a karbonsemleges acélgyártás, és meg kell vizsgálni, hogy a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség forrásainak egy része felhasználható-e erre a célra. Az európai zöld megállapodásról szóló közlemény azt is kimondja, hogy „minden uniós fellépést és szakpolitikát össze kell fogni annak érdekében, hogy az EU sikeres és méltányos átállást valósíthasson meg fenntartható jövőnk érdekében.” Az európai zöld megállapodásról szóló közleményben foglalt, a károkozás elkerülésére vonatkozó elvvel összhangban folyamatban van az RFCS kutatási program kutatási célkitűzéseinek felülvizsgálata annak érdekében, hogy a továbbiakban ne terjedjen ki a

²⁷ HL C , , .o.

²⁸ Többoldalú szerződés, XXVII. fejezet („Környezetvédelem”), 7.d. Párizsi Megállapodás. 2016. november 4-én lépett hatályba.

²⁹ COM(2019) 640, 2. o.

szén kitermelését, feldolgozását és változatlan mennyiségű felhasználását állandósító tevékenységekre.

- (3) Az Unió ambiciózus éghajlat-politikát folytat, és szabályozási keretet hozott létre az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő csökkentésére irányuló célkitűzésének eléréséhez. Nevezetesen, az (EU) 2018/1999 rendelet³⁰ meghatározza a jogalkotási alapot az energiaunió és az éghajlat-politika olyan megbízható, inkluzív, költséghatékony, átlátható és kiszámítható irányításához (irányítási mechanizmus), amely biztosítja az energiaunió 2030-ra vonatkozó és hosszú távú célkitűzéseinek és céljainak elérését az éghajlatváltozásról szóló, 2015. évi Párizsi Megállapodással összhangban.
- (4) „A Fenntartható Európa beruházási terv. Az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv” című közleményében a Bizottság bejelentette, hogy javaslatot kíván tenni a 2008/376/EK tanácsi határozat³¹ felülvizsgálatára, többek között azzal a céllal, hogy lehetővé tegye az acél tiszta előállítása terén áttörést jelentő, nagy kutatási és innovációs projektek, valamint a méltányos átállást támogató mechanizmus elveivel összhangban a szénipari kutatási tevékenységek finanszírozását.
- (5) Emellett a Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programjának (a továbbiakban: kutatási program) ellenőrzéséről és értékeléséről szóló jelentés javasolja a 2008/376/EK határozat II. fejezetének 3. és 4. szakaszában meghatározott, a szénrel és az acéllal kapcsolatos kutatási célok módosítását, valamint az acélipari ágazat áttörést jelentő kutatásainak és a szénipari ágazat emblemikus projektjeinek támogatását.
- (6) Ezért az RFCS kutatási program célkitűzéseit össze kell hangolni a nemzetközi megállapodásokkal, például a Párizsi Megállapodással, valamint az Uniónak a 2050-re elérendő klímasemlegességre vonatkozó tudományos, technológiai és politikai célkitűzéseivel.
- (7) A közös programozású partnerségek hatékonynak bizonyultak a forrásoknak egy közös európai kutatási célkitűzés érdekében történő összevonásában. A klímasemleges gazdaság 2050-ig történő megvalósításának elősegítése érdekében meg kell határozni annak lehetőségét, hogy közös programozású európai partnerségeken keresztül, más programokkal szinergiában és hozzájuk igazodva lehessen támogatást nyújtani. Egy európai partnerség ideális eszköz lehet az erőforrások összevonására az acélipari ágazatban a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését célzó, áttörést jelentő technológiákkal kapcsolatos kutatás támogatása érdekében.
- (8) A 2008/376/EK határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2008/376/EK határozat a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk második bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A kutatási program az együttműködésen alapuló szén- és acélipari kutatásokhoz nyújt támogatást. A kutatási program támogatást nyújt továbbá az áttörést hozó tiszta

³⁰ HL L 328., 2018.12.21., 1. o.

³¹ A Tanács 2008/376/EK határozata (2008. április 29.) a Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programjának elfogadásáról és az e programra vonatkozó többéves technikai iránymutatásokról (HL L 130., 2008.5.20., 7. o.).

acéltechnológiákhoz, amelyek közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási projekteket és kutatási projekteket eredményeznek a korábban működő szénbányák vagy a bezárás alatt álló szénbányák és a kapcsolódó infrastruktúrák méltányos átállásának kezelésére, a méltányos átállást támogató mechanizmussal, valamint a 2003/76/EK tanácsi határozat 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban. A kutatási programnak összhangban kell állnia az EU politikai, tudományos és technológiai céljaival, és ki kell egészítenie a tagállamokban és a meglévő uniós kutatási programok keretein belül zajló tevékenységeket, különösen a kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó keretprogramot (a továbbiakban: kutatási keretprogram).”

2. A 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

A szénipari ágazat és a régiók méltányos átállásának támogatása

- (1) A kutatási projekteknek támogatniuk kell a klímasemleges uniós gazdaságra 2050-ig történő átállást azzal a céllal, hogy támogassák a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivonását, a korábbi bányatelepeken alternatív tevékenységeket fejlesszenek ki, valamint elkerüljék vagy helyreállítsák a bezárás alatt álló szénbányák, a korábban üzemelő szénbányák és környezetük által okozott környezeti károkat. A projekteknek különösen a következőkre kell összpontosítaniuk:
 - a) szén-dioxid-leválasztási, -felhasználási és -tárolási technológiák fejlesztése és tesztelése;
 - b) geotermikus energia felhasználása korábbi széntelepeken;
 - c) nem energetikai célú felhasználás és nyersanyagok előállítása a korábban működő vagy a bezárás alatt álló szénbányákból származó bányászati hulladékokból és maradékanyagokból, annak megfelelő értékelése mellett, hogy éghajlati, környezeti és egészségügyi hatásuk minimális és alacsonyabb-e, mint az alternatív megoldásoké;
 - d) a korábbi szén- és lignitbányák, valamint a szénhez kapcsolódó infrastruktúra más célokra történő felhasználása lehetőségeinek meghatározása, beleértve az energiaellátási szolgáltatásokat is, összhangban a klímasemleges és környezetbarát átállással;
 - e) hatékony átképzési és továbbképzési programok kidolgozásának előmozdítása a széntermelés fokozatos megszüntetése által érintett munkavállalók számára. Ez magában foglalja a szénipari ágazatban foglalkoztatott vagy korábban foglalkoztatott munkaerő képzésével és átképzésével kapcsolatos kutatásokat.
- (2) Különös figyelmet kell fordítani Európa vezető szerepének megerősítésére a korábban működő szénbányák és szénrel kapcsolatos infrastruktúrák átalakításának technológiai és nem technológiai megoldások révén történő irányítása terén, a technológiatranszfert és a nem technológiai jellegű megoldások átadását is támogatva. Az e célokat kitűző kutatási tevékenységeknek kézzelfogható éghajlati és környezeti előnyökkel kell járniuk, összhangban a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegesség célkitűzésével.”

3. Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:

Az egészségvédelem és a biztonság javítása

A munkakörülmények, a munkahelyi egészségvédelem és biztonság javítása érdekében a bezárás alatt álló szénbányák és a korábban üzemelő szénbányák biztonságával kapcsolatos kérdéseket, valamint az egészségre káros környezetvédelmi problémákat figyelembe kell venni a 4. és 6. cikkben említett tevékenységekre irányuló projektekben.

A kutatási projekteknek a bányászati tevékenységekhez kapcsolódó betegségekre kell összpontosítaniuk az átalakulóban lévő széntermelő régiókban élők egészségének javítása céljából. A kutatási projekteknek védelmi intézkedésekről is gondoskodniuk kell a bányák bezárása során és a korábban működő bányákban.”

4. A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

Az átalakulóban lévő szénbányák környezeti hatásainak minimalizálása

- (1) A kutatási projekteknek törekedniük kell arra, hogy minimálisra csökkentsék a bezárás alatt álló szénbányák és a korábban működő bányák légkörre, vízre és talajra gyakorolt hatását. A kutatásnak arra kell irányulnia, hogy megőrizze és helyreállítsa a természeti erőforrásokat a jövő generációi számára, és minimálisra csökkentsé a bezárás alatt álló szénbányák és a korábban működő bányák környezeti hatásait.
- (2) Előnyben kell részesíteni azokat a projekteket, amelyek a következők közül egyet vagy többet elősegítenek:
 - a) új és továbbfejlesztett technológiák a bezárás alatt álló szénbányák, a működő bányák és környezetük (többek között a légkör, a földterület, a talaj és a víz) által okozott környezetszennyezés – ideértve a metánszivárgást is – elkerülésére;
 - b) a bezárás alatt álló szénlelőhelyekből származó üvegházhatást okozó gázok, különösen a metán leválasztása, illetve kibocsátásuk elkerülése vagy minimalizálása;
 - c) a bezárás alatt álló és a korábban működő szénbányákból származó bányászati hulladék, szállópernye és kénmentesítő termékek – adott esetben más hulladékfajtákkal együtt történő – kezelése és újrafelhasználása;
 - d) a hulladéktárolók felújítása, valamint a széntermelésből és szénfelhasználásból származó hulladékok ipari felhasználása az átalakulóban lévő széntermelő régiókban;
 - e) a vízfelületek védelme és a bányavíz tisztítása;
 - f) a szén használó korábbi vagy bezárás alatt álló létesítmények környezetének, nevezetesen a víz, a földterület, a talaj és a biológiai sokféleség helyreállítása;
 - g) a felszíni infrastruktúra süllyedés elleni rövid és hosszú távú védelme.”

5. A 7. cikk hatályát veszti.

6. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

Új, fenntartható és alacsony szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási és kidolgozási eljárások

A kutatásnak és technológiafejlesztésnek (KTF) a közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási folyamatok kidolgozására, demonstrálására és fejlesztésére kell irányulnia a termékminőség javítása és a termelékenység növelése céljából. A kibocsátások, az energiafogyasztás, a szénlábnyom és az egyéb környezeti hatások jelentős csökkentésének, valamint az erőforrások megőrzésének a kívánt tevékenységek szerves részét kell képezniük. A kutatási projektek a következő területek egyikére vagy közülük többre irányulnak:

- a) új és továbbfejlesztett, áttörést hozó, nulla szén-dioxid-kibocsátású vas- és acélgyártási folyamatok és műveletek, különös tekintettel a szén-dioxid-kibocsátás közvetlen elkerülésére és/vagy az intelligens szén-dioxid-felhasználásra;
- b) az acélgyártási folyamat és a feldolgozási lánc optimalizálása (beleértve a vas- és acélgyártást, az újrahasznosított vas- és acélhulladék olvasztásán alapuló folyamatokat, a másodlagos kohászatot, az öntési, hengerelési, kidolgozási és/vagy bevonási műveleteket) műszerezés, a köztes és végtermékek tulajdonságainak észlelése, modellezés, ellenőrzés és automatizálás révén, beleértve a digitalizációt, a big data technológia és/vagy a mesterséges intelligencia és egyéb fejlett technológiák alkalmazását;
- c) az acélgyártási folyamat integrációja és folyamathatékonyság a közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártásban;
- d) az acélgyártási eszközök karbantartása és megbízhatósága;
- e) az acél újrafeldolgozhatóságának, újrafeldolgozásának és újrafelhasználásának növelésére, valamint a körforgásos gazdaság kialakítására szolgáló technikák;
- f) az acélgyártás energiahatékonyságát a hulladékhő visszanyerésével, az energiavesztések megelőzésével, hibrid fűtési technikákkal és energiagazdálkodási megoldásokkal növelő technikák;
- g) a vas- és acélgyártási folyamatokhoz kapcsolódó innovatív technológiák és megoldások, amelyek előmozdítják az ágazatközi tevékenységeket, a nulla szén-dioxid-kibocsátású energiatermelést integráló vagy a tiszta hidrogénen alapuló gazdasághoz hozzájáruló demonstrációs projekteket.”

7. A 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

Fejlett acélminőségek és alkalmazások

A KTF-nek az acélfelhasználók azon követelményeinek teljesítésére kell összpontosítania, hogy közel nulla szén-dioxid-kibocsátású új termékeket fejlesszenek ki, valamint arra, hogy a kibocsátások és a környezeti hatások csökkentése mellett új piaci lehetőségeket teremtsenek. A 8. cikkben említett technológiákkal összefüggésben a kutatási projektek a következő területek egyikére vagy közülük többre irányulnak azzal a céllal, hogy közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási folyamatokat valósítsanak meg az Unióban:

- a) új, fejlett acélminőségek;

- b) az acél tulajdonságainak javítása, például a mechanikai és fizikai tulajdonságok, a további feldolgozásra való alkalmasság, a különböző munkakörülmények között, különböző alkalmazásokra való megfelelés tekintetében;
- c) az élettartam meghosszabbítása, különösen az acélok és acélszerkezetek hővel és korrózióval, mechanikai és hő okozta anyagkifáradással és/vagy egyéb káros hatásokkal szembeni ellenállásának fejlesztésével;
- d) a mikroszerkezetek, mechanikai tulajdonságok és előállítási folyamatok prediktív szimulációs modelljei;
- e) a formázással, hegesztéssel, valamint az acélnek más anyagokkal való egyesítésével kapcsolatos technológiák;
- f) a vizsgálati és értékelési módszerek szabványosítása;
- g) nagy teljesítményű acélok például mobilitási alkalmazásokhoz, beleértve a fenntarthatóságot, a környezetbarát tervezési módszereket, az utólagos átalakítást, a könnyűszerkezetes kialakításokat és/vagy a biztonsági megoldásokat.”

8. A 10. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

Az erőforrások megőrzése, a környezet védelme és a körforgásos gazdaság

Az erőforrások megőrzése, az ökoszisztémák megóvása, a körforgásos gazdaságra történő átállás és a biztonsággal kapcsolatos kérdések mind az acélgyártásban, mind az acél felhasználásában a KTF-munka szerves részét képezik. A kutatási projektek a következő területek egyikére vagy közülük többre irányulnak:

- a) különböző forrásokból származó használt acélok és melléktermékek újrafeldolgozási technikái és a hulladékacél minőségének javítása;
- b) hulladék kezelése és értékes másodlagos nyersanyagok, köztük salakok visszanyerése az acélüzemen belül és kívül;
- c) a szennyezés csökkentése és a környezet védelme a munkahelyeken és az acélüzemekben és azok környékén: ideértve a gáznemű, szilárd vagy folyékony kibocsátások, valamint a zaj, a szagok, a por stb. csökkentését, a vízgazdálkodást;
- d) acélfajták és összeállított szerkezetek tervezése az acél újrahasznosítás vagy újrafelhasználás céljából történő könnyű visszanyerésének elősegítésére;
- e) a folyamatgázok hasznosítása és az acélgyártásból származó hulladékgáz-kibocsátások megszüntetése;
- f) életciklus-értékelés és életciklus-szemlélet az acélgyártással és -felhasználással kapcsolatban.”

9. A szöveg a következő 10a. cikkel egészül ki:

„10a. cikk

A munkaerő és a munkakörülmények kezelése

A kutatási projektek a következő területek egyikére vagy közülük többre irányulnak:

- a) kompetenciák fejlesztése és terjesztése annak érdekében, hogy lépést tartsanak az új, közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási folyamatokkal, például a digitalizációval, és tükrözzék az egész életen át tartó tanulás elvét;
- b) a munkakörülmények – köztük az egészség, a biztonság és az ergonómia – javítása a munkahelyen és annak környékén.”

10. A szöveg a következő 17a. cikkel egészül ki:

„17a. cikk

Európai partnerségek

- (1) A kutatási program egy része [az Európai horizontról szóló rendelet 8. cikkében és III. mellékletében] meghatározott szabályok szerint létrehozott, közös programozású európai partnerségek révén is végrehajtható.
- (2) E cikk alkalmazásában a közös programozású európai partnerség olyan, a tagállamok korai szakaszban történő bevonásával kidolgozott kezdeményezés, amelyben az Unió köz- és/vagy magánszférabeli partnerekkel (például ipari szereplők, egyetemek, kutatószervezetek, helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű közfeladatot ellátó szervek vagy civil társadalmi szervezetek, köztük alapítványok és nem kormányzati szervezetek) együtt vállalja, hogy közösen támogatja egy kutatási tevékenységekből álló program kidolgozását és végrehajtását. A közös programozású európai partnerségek létrejöttének alapja a Bizottság és a fent említett köz- és/vagy magánszférabeli partnerek között létrejött, a partnerség célkitűzéseit, a partnerek kapcsolódó pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásait, a fő teljesítmény- és hatásmutatókat, valamint az elérendő eredményeket meghatározó egyetértési megállapodás és/vagy szerződéses megállapodás. E megállapodásnak ki kell terjednie a partnerek és a kutatási program által végrehajtott kiegészítő kutatási tevékenységek azonosítására is.
- (3) A közös programozású európai partnerségek keretében a kutatási program a 30. cikkben előírt formában finanszírozást nyújthat az e szakasz alapján támogatható tevékenységekhez. Ezenkívül pénzdíjak formájában is nyújthat finanszírozást.”

11. A 28. cikk (4) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A Bizottság dönt a projektek kiválasztásáról és a források elosztásáról.”

12. A 39. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„39. cikk

Független és magasan képzett szakértők kijelölése

A 18. cikkben, a 28. cikk (2) bekezdésében és a 38. cikkben említett független és magasan képzett szakértők kijelölésére vonatkozóan az (EU) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ 237. cikkének rendelkezéseit kell alkalmazni.”

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).”

13. A 41. cikk a) és c) pontját el kell hagyni.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba. Ezt a határozatot a 2003/76/EK határozat alkalmazandóvá válásának napjától vagy 2021. január 1-jétől kell alkalmazni, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*